

Resum de la Jornada “Com incorporar l'evidència a la presa de decisions”

16 de Maig del 2017

Inauguració de la Jornada

Pere Aragonès obre la jornada defensant la tasca conjunta entre avaluadors i decisors públics

Pere Aragonès, Secretari d'Economia del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, ha iniciat la Jornada posant èmfasi en la necessitat d'impulsar conjuntament, entre administracions públiques i avaluadors, l'ús de l'evidència en la presa de decisions. Per exemplificar aquesta col·laboració Aragonès ha mencionat exemples d'avaluacions recents, com l'avaluació ex-ante de necessitats de finançament de les PIMES, duta a terme entre Ivàlua i l'Institut Català de Finances. Així mateix, també ha incidit en la necessitat de dotar-nos d'eines compartides de suport a l'avaluació, com seria el recentment presentat protocol d'avaluabilitat, el projecte “Què funciona en polítiques familiars?” o les guies d'avaluació recentment publicades per Ivàlua sobre avaluació econòmica de serveis socials i justícia. Finalment, ha destacat la importància de la formació, posant en valor les prop de 2.000 persones que han passat per activitats formatives d'Ivàlua durant els darrers 9 anys.

Els representants d'AQU, AQUAS i Ivàlua presenten les tres agències d'avaluació

Josep Joan Moreso, director de l'Agència de Qualitat Universitària, ha iniciat la seva intervenció destacant la necessitat d'aprendre i compartir sinergies entre agències d'avaluació. Tot seguit ha descrit el rol d'AQU en el sistema universitari català, que ha qualificat com el millor del sud d'Europa. D'entre les tasques d'AQU ha destacat les de verificar graus i doctorats abans de la seva posada en marxa, acreditar-los i oferir instruments de millora i contrast a les universitats i al conjunt del sistema.

Representant a AQUAS, el president del seu Consell d'Administració, Pere Joan Cardona, ha posat en context la missió d'AQUAS en el marc del sistema sanitari català, el cinquè millor d'Europa, i ha destacat l'equitat com una prioritat d'aquest. Tenint això en compte, ha situat l'avaluació de la realitat i les necessitats socials com un element essencial per a distribuir recursos. En aquest sentit, ha destacat la Central de resultats com a recurs a l'abast de tothom per a la millora del sistema.

Per la seva part, Frederic Udina, president del Consell rector de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques, ha presentat a aquest com "el germà petit de les agències", per dimensió i anys de vida. Udina ha destacat la possibilitat de col·laboració intersectorial entre agències, tenint en compte que les fronteres entre àmbits són cada vegada menys clares. Fent balanç sobre en quina situació ens trobem respecte a la presa de decisions en base a l'evidència, ha considerat que podem ser relativament optimistes, amb 3 agències a l'entorn del govern i l'administració pública i en un context en que hi ha interès per l'avaluació, exemplificat en les expectatives generades per la present Jornada.

Siguiendo

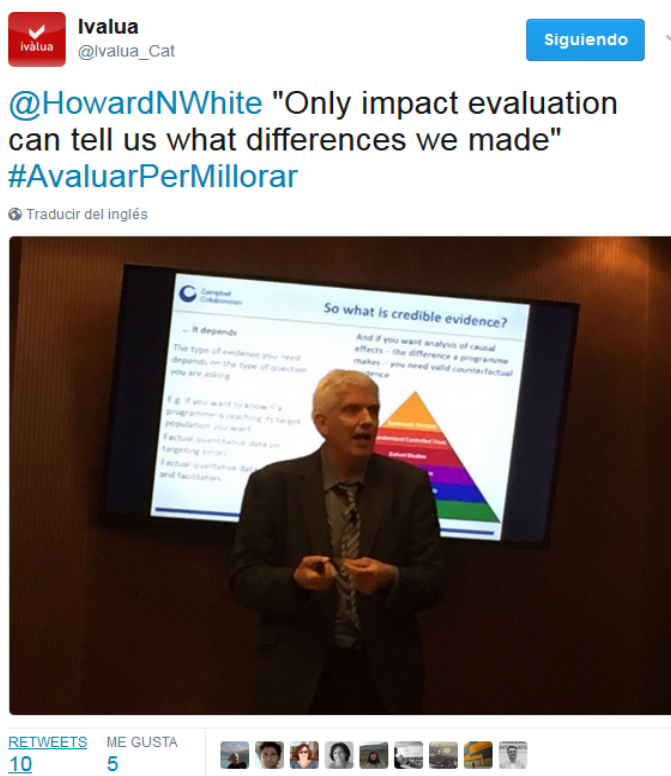

"Podem ser optimistes. L'interès per aquesta Jornada n'és un exemple. L'avaluació al centre". Frederic Udina, [@Ivalua_Cat](#)
[#AvaluarPerMillorar](#)

Intervenció de Howard White

La generació de canvis: la raó de ser de les polítiques públiques

Howard White ha iniciat la seva intervenció posant de relleu el motiu pel qual fem polítiques públiques: per generar canvis i “marcar una diferència”. Així, White ha posat el focus en allò que aconseguim, *outcomes*, enlloc d'allò que fem o produïm, activitats i outputs. Tanmateix, White insisteix en diferenciar el seguiment dels *outcomes* respecte a l'avaluació i comprensió causal de l'impacte: si bé el seguiment d'*outcomes* és rellevant per saber què està passant, només l'avaluació d'impacte et pot dir quina part d'allò observat ha estat causa del programa avaluat.

Quin tipus d'evidència hauríem de fer servir?

White ha mostrat una piràmide que representa jeràrquicament diferents estàndards d'evidència que haurien de d'informar les polítiques públiques, col·locant al seu cim la revisió sistemàtica d'evidència, seguida dels *Randomized Control Trials* i els estudis de cohort.

L'evidència causal, insisteix White, requereix contrafactuals vàlids que permetin inferir efectes causals d'allò que observem, ja sigui a través de *Randomized Control Trials* o mètodes quasi-experimentals.

Exemples del sector privat d'oportunitats per generar evidència causal.

Sovint es considera que els mètodes experimentals comporten avaluacions llargues i costoses, però White ens demostra que no és així parlant-nos del ràpid creixement del *Randomized Control Trials* en el sector privat, concretament per part de grans companyies com Amazon, Google o Cisco. Aquestes exposen constantment als seus clients a avaluacions d'impacte sense que aquests en siguin conscients, assignant-los aleatòriament a un grup d'intervenció o control per conèixer l'impacte de diversos canvis en la forma d'oferir un servei. Algunes d'aquestes avaluacions es duen a terme en tantsols una hora i per un cost ínfim. En aquest sentit Howard White ens recomana [un llibre](#) que exemplifica aquest tipus de casos. Una lliçó d'aquestes experiències és que cal aprofitar la disponibilitat de dades administratives per dur a terme avaluacions de baix cost.

Ús de l'evidència i claus per a la millora

Seguint en la comparació amb el sector privat, White afirma que el 80% de negocis fracassen durant el primer any, i pregunta retòricament si el cas de les polítiques públiques és diferent. El fet de que l'impacte de moltes polítiques públiques no hagi estat mai avaluat és un fet que no convida a l'optimisme. Tanmateix, això no ens ha de desmotivar, sent conscients de que moltes polítiques públiques poden no tenir impacte tenim l'oportunitat de millorar-les fent ús de tota l'evidència disponible. White defensa que cal aprofitar i coordinar els esforços duts a terme arreu del món per tal de generar evidències en polítiques públiques, intentar entendre perquè una política ha funcionat o no ho ha fet en un context determinat i testar-la localment.

Repàs als models d'institucionalització

Per avançar cap aquest escenari on l'evidència sobre què funciona és tinguda en compte i integrada en el cicle de la política pública, White ens parla de diferents models d'institucionalització de l'avaluació des de l'experiència de diferents països. Destaca els models del Regne Unit, els països nòrdics, els països llatinoamericans i els Estats Units, segons el tipus d'evidència que es fa servir (revisions sistemàtiques, estudis de casos, pautes comunes de monitoratge i avaluació etc.), la forma institucional de l'agent promotor de l'evidència (centres What Works, agències independents, agències del govern...), l'origen del finançament destinat a la producció d'evidència i l'estratègia per integrar l'evidència en les decisions (a iniciativa dels propis decisors, promoció activa, involucració d'actors clau...).

White ha acabat posant de relleu la importància d'aprofitar les oportunitats de coordinació entre agències d'avaluació i decisors públics per avançar cap a un major ús de l'evidència.

Com conciliar la urgència política i el temps necessari per produir evidència?

Finalment, durant el torn de preguntes, un analista d'Ivàlua ha plantejat la qüestió de com incidir en la presa de decisions, tenint en compte que sovint el decisor públic demana evidència amb una urgència que el temps de producció de l'evidència no pot complir.

Ivàlua
@ivalua_Cat

Siguiendo

Des d'[@Ivalua_Cat](#) preguntem: Com solucionar les tensions entre la urgència de l'evidència i el temps necessari per produir-la?

Howard White apunta que la urgència del polític és força relativa, ja que la major part de les problemàtiques a les que pot respondre una política pública són força estables en el temps, no es resolen d'un dia per l'altre, de manera que en el moment que l'evidència estigui disponible el decisor ha de ser capaç de tenir-la en compte per fer els canvis oportuns en les polítiques públiques. Per altra banda, una solució a aquesta qüestió és comptar amb un bon repositori o llibreria d'evidències, de manera que sempre que sorgeixi una pregunta s'hi pugui accedir i buscar informació rellevant.

Ponència de les persones directives de les tres agències d'avaluació

Marc Balaguer - Avaluar per millorar: la raó de ser d'Ivàlua

Marc Balaguer, Director d'Ivàlua, ha iniciat la seva intervenció exposant els motius pels quals avaluem: per contribuir al coneixement, a la governança i a l'eficiència en la presa de decisions de les polítiques públiques.

Tenint en compte aquesta premissa ha exposat la Teoria del Canvi d'Ivàlua, que actua través de tres tipus d'activitats: 1) l'avaluació com a mitjà de producció d'evidència, 2) la promoció i difusió de l'evidència ja existent i 3) la formació i capacitació en el seu ús. Com a conseqüència, Ivàlua espera aconseguir unes polítiques públiques millor informades en l'evidència.

Balaguer ha explicat el tipus d'avaluacions que du a terme Ivàlua, exemplificant-les amb les avaluacions dutes a terme durant el darrer any. Així mateix, ha exposat els assessoraments i els recursos formatius duts a terme, destacant la importància d'obrir espais compartits com el que representa la present jornada, on s'hi han vist representats decisors públics, avaluadors, investigadors i gent del sector privat, amb l'objectiu que la comunitat de l'avaluació a Catalunya treballi conjuntament i faci avançar la cultura de l'avaluació al nostre país.

Toni Dedeu - La incorporació de l'evidència: experiències en l'AQuAS

Toni Dedeu inicia la seva ponència posant de manifest la missió d'AQuAS de generar coneixement rellevant per contribuir a la qualitat, seguretat i sostenibilitat del sistema sanitari. L'activitat d'AQuAS, explica Dedeu, s'emmarca en el Pla de Salut de 2016-2020, proporcionant evidències en els àmbits de les seves 12 línies estratègiques. D'entre les actuacions que desenvolupa l'agència, en destaquen projectes com la central de resultats i la Marca Q de qualitat, que contribueixen a una major transparència i retiment de comptes, així com a la identificació de bones pràctiques i millora del sistema sanitari.

Dedeu ha destacat la importància de les dades, posant de relleu el fet de disposar d'un identificador únic per ciutadà. Gràcies a aquest fet i a l'ús d'eines analítiques pròpies de la ciència de dades, AQuAS desenvolupa simulacions i models predictius que resulten de gran valor per a la presa de decisions i la planificació i gestió dels recursos sanitaris.

Maria Giné - Millora i rendició de comptes: l'exemple d'AQU Catalunya

La secretaria del Consell de Govern d'AQU, Maria Giné, va exposar els orígens de l'agència i la seva missió d'avaluar, acreditar i certificar la qualitat del sistema universitari català en base a estàndards europeus, posant de relleu els valors de la transparència i la qualitat com a fonaments de la mobilitat acadèmica i construcció de l'Espai Europeu d'Educació Superior.

A més, com agència avaluadora, l'AQU posa l'èmfasi en la generació de coneixement útil per als diferents actors clau del sistema universitari: estudiants, professors, personal d'administració i serveis, responsables acadèmics i els governs de les universitats i del país. Aquest coneixement inclou, entre altres, la inserció laboral dels estudiants, la seva satisfacció o la qualitat dels graduats des del punt de vista dels ocupadors.

Taula rodona: Com incorporar l'evidència a la presa de decisions a Catalunya?

La jornada va concloure amb una taula rodona, moderada per Frederic Udina, amb la representació de decisors públics, per debatre estratègies per incorporar l'evidència en la presa de decisions.

Quin tipus d'evidència tenim i necessitem a l'administració catalana per prendre decisions informades?

Anna Tarrach, Directora General de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya, va defensar la necessitat que les polítiques públiques, enlloc de prendre's en base a idees preconcebudes, tinguin en compte tot tipus d'informació disponible, des del coneixement expert, experiències prèvies, estudis de casos, bones pràctiques, dades administratives i evidència derivada de l'avaluació. En aquest sentit, el tipus d'evidència que necessitem dependrà de la pregunta que es vulgui contestar, però destaca la rellevància de les avaluacions econòmiques per a la presa de decisions, incorporant l'anàlisi del cost d'oportunitat.

Per la seva banda, **Josep Pallarès**, Director General d'Universitats de la Generalitat de Catalunya, va posar de relleu la necessitat d'escollir bé el sistema d'indicadors que ha de donar suport a la presa de decisions, buscant un equilibri entre la quantitat d'informació, la seva qualitat, la comparabilitat i utilitat de les dades.

En quin moment del cicle de la política pública cal evidència?

Davant de la qüestió de quin és el moment en que l'evidència pot ser més útil o tenir més incidència en la presa de decisions, **David Elvira**, Director del Servei Català de la Salut, ha defensat que hi ha marge per aprofitar l'evidència en totes les fases del cicle d'una política pública, si bé és especialment important en la fase de definició del problema, ja que altrament en les fases posteriors podem estar formulant preguntes equivocades. Així mateix, com a decisor públic, Elvira considera que cal disposar d'evidència sobre l'impacte a mig i llarg termini, i no només dels impactes immediats.

Com podem institucionalitzar l'avaluació?

Jordi Foz, secretari de Transparència i Govern Obert de la Generalitat, ha destacat la contribució de l'avaluació a la transparència de les institucions i a un debat públic de major qualitat democràtica, i ha posat de manifest la necessitat d'establir incentius perquè el decisor públic impulsi avaluacions i faci ús de l'evidència disponible.

Sobre l'ús de l'evidència, **Anna Tarrach** ha defensat que si bé els polítics no tenen obligació de decidir en base a l'evidència, sí que haurien de justificar en base a quina informació prenen les seves decisions. En aquest mateix sentit s'ha expressat **Frederic Udina**, que ha apuntat que "un polític pot decidir ignorar l'evidència, però no pot ser ignorant en l'evidència".

En relació als incentius, **Tarrach** també ha recordat que la llei de transparència diu que s'han de publicar les avaluacions de plans i programes, però enlloc diu que s'hagin de fer avaluacions.

Per la seva banda, **David Elvira** ha defensat que cal "socialitzar l'avaluació" fent els seus resultats digeribles per als actors clau en la presa de decisions, a la vegada que partint d'un marc metodològic compartit. En aquesta línia s'ha expressat un assistent del públic, que ha plantejat la

necessitat d'acostar llenguatge i expectatives entre avaluadors i usuaris de l'avaluació, definint bé el tipus de preguntes que volem respondre i les evidències que podem generar.

Tancament

La present jornada ha estat un èxit de participació, mobilitzant a la comunitat de l'avaluació a casa nostra amb vora 160 assistents, incloent a acadèmics, avaluadors, representants de diverses administracions públiques i organitzacions del tercer sector.

Com a conclusió de la Jornada, ens emplacem a continuar construint xarxa al voltant de la generació, difusió i ús de l'evidència per a resoldre problemes públics.

